

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
▼ tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 26. svečana 1892.

List 9.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

VII. Poglavlje.

Razloček dveh oblasti.

8.

Duhovščina mora verne spodbujati k pokorščini do deržavnih postav po vzgledu J. Kristusa, kateri je judom veléval dajati cesarju, kar je cesarjevega, in po vzgledu aposteljnov, ki so opominjali perve kristjane k podložnosti do svetne oblasti.*) Vladar je dolžen, ako je treba z vso svojo veljavo podžigati svoje podložne k svetemu spolnjevanju duhovnih zapovedi, kateri merijo na cerkveni red.**)

9.

Cerkev je v deržavah, deržave so v cerkvi. Dušni pastir mora s svojo čedo v svetnih rečéh pokoren biti deržavnim postavam; ravno tak mora vladar s svojim ljudstvom podložen biti v dušnih stvaréh cerkvenim zapovedim.**) Vse je vzajemno med cerkvo in deržavo, se vé, da kerščansko, ker cerkvena oblast le svoje objemlje.**)

*) Admone illos principibus et potestatibus subditos esse, dicto obedire. Tit. 3. 1.

**) Debes incunctanter advertere regiam potestatem tibi non solum ad mundi regimen, sed maxime ad ecclesiae praesidium esse collatam. Leo p. m.

Necesse est, ut plebs, quae sacerdotis praeceptum non ita ut oportet, custodit, nostro etiam corrigatur imperio. Reges Childobortus et Gontramnus.

*) Sicut enim regalis potestas sacerdotali religioni se devote submittit, sic et sacerdotalis auctoritas cum omni pietatis officio se regali dignitati subdere debet. Rex pro aeterna vita indiget pontificibus, et pontifices, pro temporalium rerum cursu, regali indigent dispositione. Conc. Trosi.

*) Quid enim mihi de iis, qui foris sunt iudicare? Nam eos, qui foris sunt, Deus iudicabit. 1. Cor. 5. 12.

10.

Zložnost med cerkveno in deržavno oblastjo obstoji tedaj v tem: 1. da so škofje s svojimi verniki vladarju pokorni v svetnih rečéh, in vladar s svojimi podložniki je cerkvi pokoren v dušnih rečéh; 2. da se obe oblasti vzajemno podpirate vsled pogovora, ne vsled podložnosti in odvisnosti; 3. da se vladar ne vtika kot sodnik in gospodar v zgolj cerkvene zadeve: ne škofi v vladarjeve, razun svetovaje, ne pa gospodovaje.

11.

Cerkvena oblast je vsa duševna in obsega sledeče pravice:

Perva je, sv. evangelij oznanjevati narodom in jih kerščevati: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji, govori Jezus, torej pojdite in učite vse narode in kerščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.“ Matth. 28. 18. 19. 20.

Druga je moč zavezavati in razvezovati na zemlji, obljubljená sv. Petru. (Matth. 16. 19) in potem dana vsem aposteljnom: „Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ Jan. 20. 22.

Tretja oblast je obhajati sv. daritev v spomin Jezusa Kristusa, kar je naročil pri zadnji večerji: „To delajte v moj spomin“ (Luk. 22. 19., 1. Kor. 11. 24), in jo opravljati ko druge zakramente.

Četerta je pravica kaznovati terdovratne grešnike, izročena aposteljnom v besedah. „Če pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik.“ (Matth. 18. 17.)

Peta je oblast postavljati služabnike za cerkvene opravila in dajati postave za njen red:

oblast spričana po vesoljnem izročilu in nepretergano izvrševana. Taka je cerkvena oblast, in očivestno je, da nikakor ne méri v državni red.

12.

Vladarska oblast je vsa zunanja in strinja v sebi sledeče pravice:

Perva je, gledati na spolnovanje državnih postav, dajati potrebne nove, strahovati prelomnike z denarno kaznijo ali s telesno, in tudi s smertjo, kedar silno hudodelstvo to tirja.

Druga je, braniti svoje podložnike tudi z orožjem zoper napade tuje sile: sovražniku vojsko napovedati in mir skleniti po okolnostih; krotiti med daržavljeni nastale razpore, da jim vladar ali sam pravično razsojuje, ali po sodnikih zato postavljenih.

Tretja je pravica davke nalagati podložnim, da bo v občni blagajnici denar za državne potrebe.

Četerta je, varovati cerkveno svobodo in red: strahovati prederznosti brezbožnih tudi s telesno kaznijo, ako se v hudodelstvo vračajo, kar je pri vseh sodnijah veljavno pravilo: „Dobrim škoduje, kdor hudobnim prizanaša.“^{*}

Vladar je škof, t. j. pastir v zunanjem.^{*)} povsodi varh lepčga reda in čednosti, služabnik živega Boga, da na njegov van strahuje hudobneže:^{*)} ali njegova moč gre le na telesno, kakor škofijska le na dušno.^{*)}

13.

Svojiti vladi pervstvo v zgolj cerkvenih zadevah, se pravi prevračati red, ktereга je Bog ustanovil. Vlada ni izmed tistih, katerim je Jezus Kristus velel: „Pojdite, učite vse narode in keršćujte jih....“ Verni kralji so to resnico slovesno priznavali. Kralj Ljudovik s priimkom: „močno-keršćanski, pervorojeni sin cerkve,“ pravi: „Le cerkvi gre določevati, kar je nam verovati in storiti po verskem nauku: le nji gre določevati bitnost njenih razsodov v verskih rečeh in njihov vpljiv na duše vernih. Svetna oblast ne more nikoli soditi o verskih resnicah in o tem, kar je čisto duhovno.“ Ne bilo bi torej prav, svetnim vladarjem prilastovati, njim nepristojno veljavo. Kraljevsko veličanstvo, samo po sebi dovolj blišćeče, ne potrebuje izposojenega kinča.

Non est tui Ozia, ut adoleas incensum Dimino, sed sacerdotum. (Il. Paral. 26, et I Reg. 13, 10.)

^{*}) Bonis nocet, qui malis pareet.

^{*}) Vos intra ecclesiam episcopi; ego extra ecclesiam episcopus constitutus sum. Constantinus M.

^{*}) Dei enim minister est, vindex in iram ei, qui malum agit. Rom 13, 4.

^{*}) Regi corpora commissa sunt, sacerdoti autem animae. S. Chrysost.

14.

„Krivica je, piše keršćanski cesar Teodozij mlajši, vtikati se v cerkvene opravila in posvete, in ne biti v versti svetih škofov.“^{*)} In cesar Bazilij govori: „Bodi si svetni človek tudi sama vera, vednost in krepost, dokler je svetni, ne neba biti ovčica... kateri razlog vam tedaj dopušča, dokler ste v versti ovac, razglabati pastirje in prilastovati razprave, ktere so nad vami.“^{*)}

15.

Kteri oblasti gre razsoditev v kaki reči, odločuje njena narava in razméra oblasti, ne pa njena zunanjščina. Vsako skromno dejanje ni duševno, vsako občno dejanje ni državno ni časno. V veri, v deljenji zakramentov, v uku božje resnice, v bogočastju, v molitvi, v obredu je dokaj zunanjega, čutljivega, občnega ali javnega, kar spada vendar bistveno v področje cerkvene oblasti. Vse to zategadel v svetno področje tiščati, se pravi samo eno oblast priznavati, namreč svetno, češ, da ima razsoditev v nebeškem in svetnem. Ne tako. Kralje stavi kerst med otroke sv. cerkve, ne pa za njene gospodarje in sodnike.

Hinc unanimi consensu receptum est, causas sacramentorum esse mere ecclesiasticas, eo quod hae ex natura sua sint mere spirituales. Vanespen. jus. eccl. (Dalje nasl.)

Ivan bogoslovec, vojak.

(Dalje.)

Ivan bogoslovec in novomašnik.

Komaj so Ivana odpustili od vojaščine, slekel je vojaško obleko in zopet oblekel bogoslovsko. Vsi so ga bili veseli, predstojniki in kleriki; ko je prišel v semenišče, bil je pravi praznik in zmagoslavje za njega, kajti vsi so ga pogrešali. A tudi njemu je bila ta spremena prav všeč, kajti sedaj je zopet bival v svojem življu. S prejšnjo gorečnostjo se je lotil pobožnih vaj, katerih se je tudi med vojaki rad spominjal, dasiravno jih radi mnogih opravil ni mogel izvrševati. Z učenjem pa mu je šlo v začetku nekoliko terdo, kajti za časa vojaške službe je bil marsikaj pozabil. A njegovi nadarjenosti in vztrajni pridnosti se je posrečilo, da je prej nego v jednom letu vse nadomestil, kar je bil prej zamudil.

In ko je preživel dve leti v semenišču, cenilⁱ so ga predstojniki za sposobnega, da se mu podeli sveto mašniško posvečevanje. Dasiravno je bila t^o Ivanova najvišja želja, vendar se je vedno smatral nevrednega za toliko čast. Zato se je kaj skerbno pripravljaj nanjo in skušal otresti s sebe vse, kar bi bilo še zemeljskega na njem.

^{*}) Nefas enim est, qui sanctissimorum episcoporum catalogo adscriptus non est, illum ecclesiasticis negotiis et consultationibus sese immiscere.

^{*}) Quantaecumque enim religionis et sapientiae laicus existat, vel etiam si universa virtute interius polleat, ovis vocari non desinit... Quae ergo vobis ratio est, in ordine ovium constitutis, pastores verborum subtilitate discutiendi et ea, quae sunt super vos, quaerendi et ambiendi?

Ko so ga naposled škof mazilili s sveto krizmo, ko mu je bilo vtisnjeno neizbrisljivo znamenje, čutil se je tako trdnega, da je bil pripravljen terpeti in darovati vse za blagor sv. Cerkve in človeštva.

Zlasti lepa in ginljiva je bila njegova nova maša, katero je obhajal precej naslednji dan, ko je bil posvečen. Znamenita je bila zlasti tudi radi različnih oseb, ki so se je vdeležile. Ko je bil namreč Ivan zapustil vojašnico, ni pozabil svojih prejšnjih tovarišev, temuč dopisoval si je vedno s posameznimi prijatelji. Kedar je prišlo kako njegovo pismo v vojašnico, hitel je koj prejemnik med svoje sodruge ter ga jim prebral od slova do slova. In potem je romal list iz roke v roko, kajti vsakdo ga je hotel sam prečitati in se ga takorekoč na pamet naučiti. Sedaj pa, ko so zvedeli, da bode Ivan obhajal novo mašo, sklenili so nemudoma, da se je bodo vdeležili in mu poklonili kaj za spomin. Najraje bi bili šli vsi sami na novo mašo; tako zelo so spoštovali in ljubili Ivana. Ali ker se to ni moglo misliti, podali so se k stotniku, ki je tudi zelo spoštoval in ljubil verlega Ivana, da bi dovolil vsaj posebnemu poslanstvu vdeležiti se nove maše. Stotnik jim je z naj večjim veseljem vstregel, izbral je sam pet najboljših Ivanovih prijateljev, ki so bili večinoma podčastniki, in obljubil je, da se bode deputacije tudi sam vdeležil in jo vodil.

Tudi gledé darú se niso mogli zediniti in zato so se na novo zatekli k verlemu stotniku. Le-tá je nemudoma naročil pri umetniku srebrn kelih. Na podnožji so bila napravljena znamenja posameznih vojaških dostojanstev, med njimi pa je stal angelj, ki je držal nad glavo z obema rokama umetno izveršeno kupo. Kelih bil je tako lep, da se mu vojaki niso mogli načuditi.

Določeni dan je odpotoval odbor v krasnih oblekah v Ivanov rojstni kraj. Nihče ni vedel za njihov prihod razun gosp. župnika, kteremu je bil to stotnik poprej na skrivnem pismeno naznanil.

Ivan se je bil ravno podal v župni dvor, ter težko pričakoval, da se prične sveto opravilo. Ko je ljudstvo videlo, da so šli vojaki v svojih bliščečih opravah — ki so le redkokrat v vas prišli — naravnost v župni dvor, bilo je prestrašeno, meneč, da so prišli kalit mir in motit lepo slovesnost. Taisto je na prvi pogled tudi Ivan mislil. Toda ko je spoznal svoje tovariše, podajal jim je ljubeznjivo roko, rekoč: „Oj, tu se vidi poveljniški talent gospoda stotnika. Prvi trenotek utripalo mi je sercé strahu, a sedaj mi utriplje še vse bolj radosti in veselja. Vedno vam ostanem hvaležen, gospod stotnik, in vam predragi prijatelji in vsem nekdanjim tovarišem, ktere zastopate na moji novi maši!“ Preserčen je bil ta sprejem.

Tudi ljudstvo je berzo spoznalo, da so le-ti vojaki Ivanovi prijatelji in nezmérno je bilo veselje med vsim občinstvom. Koliko je bilo veselje, kako vse ginjeno in solzno pri sv. opravilu, kdo je zmóžen to dopovedati!

Po končani sv. maši šli so v župni dvor k obedu. Na obeh straneh novomašnika sedeli so njegovi postarani stariši, s solznimi očmi videč toliko čast svojega sina. Poleg njih sedel je stotnik s poslanstvom; potem župnik, ki se je, kakor je sam dejal, od veselja za mnogo let pomladil. Naposled sedeli so mnogi gg. duhovni in še drugi Ivanovi prijatelji. Vedrilo je bilo izverstno, zato sta skerbela

g. župnik in pa stotnik, ki je pripovedoval razne mične dogodbe iz Ivanovega življenja pri vojakih.

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Govor prelata dr. A. Čebaška pri 23. občnem zboru katoliške družbe 10. febr. 1892.

Veselje in žalost me obhaja že več let pri vsakem občnem zboru naše družbe. Veselje pred vsim že zato, da se družba obderži že toliko let, ko so ji nekateri napovedovali in želeli hiter konec in pogin, kljubu temu že terpi čez 23 let, in utegne praznovati čez 2 leti svojo 25letnico, kar je za katoliška društva v sedanjem nevgodnem vremenu gotovo redka in za nas vesela reč. Da se pa tudi pri nevgodnih razmerah tako dolgo ohrani, je lep dokaz, da ima družba v svojem bistvu zdravo jedro in močno kal, ki tudi pri hudem vremenu ne pogine in še sad obrodi. In to je drugi vzrok veselja, da družba še vedno dokaj dobrega stori na raznem polju poduka, čitanja, pobožnosti in tudi razveseljevanja po svojem geslu: „utile dulci — koristno s prijetnim.“ Da je pa ta sad bolj skromen, so vzrok skromne duševne in gnotne moči naše družbe, ki se mora še vojskovati zoper razne opovire od nasprotne strani.

To je pa ravno vzrok žalosti ali otožnosti, da družba le malo napreduje, da ima premalo podpore za veči razvoj, da se je verni, zlasti omikani v mestu, premalo vdeležujejo in ne priznajo njene važnosti in potrebe v sedanjosti; nasprot pa se množé zapreke, in nasprotniki jo mislijo zlasti s tem zadušiti, da jo v svojem napuhu popolnoma prezirajo, kakor bi bila le nepotrebno podjetje, za katero se ne zmeni napredni narodnjak, kteremu je le absolutna narodnost čez vse.

Ravno ta brezobzirnost in nemarnost priča, da je kat. družba še vedno potrebna in pogumno rečem, bolj kakor kedaj. Kajti glasoviti liberalizem se širi in šopiri, kakor drugod tudi pri nas čedalje preširneje in žuga okužiti vse kroge, pred vsim tako zvano „inteligenco“ in po nji ves narod. Ako pa kateri pravi, da pri nas ni liberalizma, je slep ali hinavec; saj že povsod vidimo in čutimo njegov sad! Ravno minulo leto se je pri nas ta novošegni liberalizem organiziral pod imenom: slovensko polit. napredno društvo, kteremu je katoliška vera deveta briga! V resnici pa to društvo ni katoliško, ne napredno. Evo dokaza:

I. Da je protiversko, mu je „Slovenec“ vlani temeljito dokazal, in nihče ni skusil ovreči tadanjih razlogov; tudi mi terdimo, da je to novo društvo protiversko, saj se nasproti postavlja in nasproti dela katoliškemu političnemu društvu; tudi se vedno upira verski šoli, kar ni drugač mogoče, kakor da vero prezira, in je torej brezversko. Dalje to razodeva s tem, da napada in črni katoliško hierarhijo od poglavarja do zadnjega kapelana. Ali se pa more ločiti katoliška vera in hierarhija, bistven del kerščanske Cerkve, ali ne govori Gospod sam: kdor vas zaničuje mene zaničuje? Tudi nimajo liberalci pravega pojma o veri, ktera je, „dar božji, čeznatorna luč“ itd.; liberalstvo pa veruje, kar se mu ljubi in drugo zaverže, kakor se mu zdi. Taki ne veruje cerkvi, temuč le sebi, kajti sv. cerkev uči vesoljno vero, ker ima vsa ravno tisti temelj, božjo resničnost, ki se ne da deliti; veruj

vse, ali pa nič. Že sv. Avguštin piše takim svoje-
glavcem: „Qui in evangelio, quod vultis, creditis, et
quod non vultis, non creditis, vobis potius, quam
evangelio creditis. Vi, ki v evangeliju verujete, kar
se vam ljubi, in kar se vam ne ljubi, ne verujete;
Vi verujete sami sebi, ne pa evangeliju.“ In že sv.
Pavel piše Korinčanom: „An Christus divisus est? Je
li Kristus razdeljen?“

Sploh se kaže povsod liberalstvo protiversko,
tudi v vsih svojih listih, tako da velja sploh ravno
toliko brezversko, kakor liberalno; oboje je zoper
cerkev in njene služabnike; zoper vse, kar je kato-
liškega značaja.

Ni časa in ni naš namen, tu preiskovati in
naštevati virov tega novodobnega brezverstva, saj
jih najdeš imenovane v vsaki nabožni knjigi; taki
so: slaba tovaršija, enostranska, polovičarska veda,
napuh in strast, razuzdano življenje, po katerem želi
biti brez Sotnika itd. Le jeden vzrok nekoliko oglejmo,
kteri je tudi dandanes prav pogosten, to je neved-
nost v verskih rečeh, ktera je tudi med našo dozdevno
inteligenco prav navadna in dostikrat prav ogromna,
tako, da velikrat mali šolarčki in priproste keršče-
nice več kot „olikanci“ vedo o bistvenih verskih
resnicah, n. pr. o Kristusovi osebi in našem odre-
šenju, o bistvu, osnovi in oblasti sv. cerkve, o po-
trebi milosti božje; še celo o človeškem bistvu in
poklicu boš dobil nedoločne ali popolnoma napčne
odgovore, ki zaslužijo prav res znancko „ungenügend.“
Kar je pa še hujši, je to, da te svoje nevednosti
sami ne spoznajo in se zato ustavljajo vsakemu
boljšemu spoznanju in podučanju. Slepi so, pa pravijo,
da vidijo, in zato so neozdravljivi; vpijejo, da so ka-
toličani, da vera ni v nevarnosti, pa dostikrat ne
vedo, kaj je vera? Vprašam le, kako pa bodo podu-
čeni, kako vero imeli? Kar so se ko otročiči učili,
so že davno pozabili; pozneje se marsikteri ni menil
za verske resnice, bral je le liberalne časnike, verske
knjige mu niso vgašale, resne reči premišljevali ni
maral, občuje le z brezverci, klerikalci so mu zoperni,
v cerkev ne hodi, kakor bi bile pridige vse le latin-
ske, in tako za cerkvene obrede čisto oterpne, zaklad
sv. vere je polagoma zgubil, in kar je še hujši, tega
se še ne zavé, še ne pogrésa je ne, ne vé kak revež
in siromak je v tem oziru. Še več, v verskih zadevah
hoče tudi več vedeti, kakor bogoslovci, duhovni, ki
se cela leta, vse življenje trudijo, da bi globokeje
spoznali resnice božje, tudi izverstnega profesorja in
doktorja sv. pisma ostudno pitajo s priimkom „kri-
vega preroka,“ in ga nesramno imenujejo hinavca,
izdajalca itd., da je cela versta tih gerdljiv pritlikin,
kakor bogokletne litanije. Pač take ostudne spake
ne kažejo hvalisane razumnosti, veliko več so po-
dobne izrazom pouličnih pohajačev; tudi ne pričajo
o lepoznanstvu liberalne literature, ki kazi okus in
kuži narod.

Kar je že jla št. Jan. — tudi
in Ljubljane. (Novi častni kanonik Jan
Nep. Rozman poslavljen.)

Veselje je zavladalo po Šent Jakobski fari, ko
je berzobjav nam naznanil, da na predlog prevzviše-
nega knezo-škofa so svitli cesar našega občje ljublje-
nega, toliko zaslužnega gosp. župnika imenovali
častnega kanonika. V domači fari kakor zunaj povsod
slišal se je le en glas: Če kateri duhovni pastir za-
služi to počastenje, so ta vsestransko neutrudljivi g.
mestni župnik Rozman. Ko je prečast g. slavljenc

prejšno nedeljo (septuagesimo) oznanil, da hoče
prihodnjo nedeljo, seksagesimo darovati sv. mašo
za premilostnega knezo-škofa in svetlega cesarja, ki
sta mu to novo čast podelila, ter da ta dan hoče
pervikrat kot kanonik nastopiti, pokazalo se je, kako
je verli in goreči duhovni pastir spoštovan, kako pri-
ljubljen. To je bil res — slaven dan za Šent Jakob-
sko faro, Cerkev, že sama na sebi tako krasna, kar
vse je delo marljivega g. Rozmana, je bila kar na
vso moč ozaljšana, posebno prezbiterij, da se ti je
zdelo, kakor bi bil prišel v sprelep vert.

G. novi kanonik je ob 9ih med veliko azistenco
daroval slovesno sv. mašo. — veličastno res dover-
šeno petje pod vodstvom g. pevovodja Belarja je
povzdigovalo prelepo slavnost, h kateri se je bilo
zbralo ljudstva polna cerkev. V poz. trav je kor g. novemu
kanoniku pri vstopu v cerkev in ko je od altarja šel
nazaj v zakristijo, zapel pesmico, ktero je nalašč za
to slavnost zložil g. katehet Rok Merčun, ktero pri-
nese „Danica“ drugi pot.

Ljubljana. Ljubljanski postni list vzvišenega
gospoda kneza škofa je ravnokar prišel na svitlo in
je prav posebno važen in potreben, še zlasti za se-
danji čas. Obravnava namreč posvečevanje nedelj in
zapovedanih praznikov in skazuje, da nedeljo in
praznike moramo posvečevati 1. zaradi časti, ki smo
jo Bogu dolžni; 2. ker je sam Bog to naravnost in
terdo zapovedal; 3. ker tudi sv. Cerkev to zapove-
duje, in je namesto sobote stare zaveze odločila ne-
deljo za posvečevanje; 4. ker to posvečevanje tirja
tudi naša lastna sreča; 5. ker so tako strašni na-
sledki, ako se dnevi Gospodovi ne posvečujejo itd.
Parstirski list ni le samo močno podučljiv, marveč
tudi zelo zanimiv, vseskozi praktičen, djansko-koristen.
Bog daj temu primerneга sadú!

Od gorenjske strani, 5. februarja. (Neko-
liko besed v žalni spomin v preč. gospoda
dekana Matevža Frelih-a.) (Komec.) Leta 1871
najdemo pokojnega g. Frelih-a kot župnika v Vel.
Lašičah. Njegov spretnik preč v g. Jan. Brodnik in
on (Frelih namreč) sta si bila gledé vneme za zi-
danje cerkvá enaka kot dve voščeni sveči. Gospod
Brodnik je zidal v Lašičah novo cerkev, novi farovž,
in, če prav vem, tudi novo šolo, vse kmalu eno za
drugim. Pa, — kar mi je gosp. Brodnik sam v neki
navzočnosti v Lašičah pravil — (bila sva si slučajno
tudi dobra znanca). Laščanji mu o zidanji nove
cerkve zvonika prejšne stare cerkve niso pustili po-
dreti, in moral se je vdati, hočeš — nočeš, njih volji.
Novi cerkvi pa je bil stari zvonik res prava pravcata
„pavova noga,“ kar mi bo gotovo vsak priterdil, ki
je to vidil. Umni in skerbni gosp. Brodnik je bil
vender prostora za dva zvonika pri novi cerkvi vrav-
nal, in to delo za poznejše čase ali samemu sebi, ali
pa za svojega naslednika prihranil. Kar je njemu
odhod iz fare (v Žužemberk) zabranil, zveršil je po-
kojni gosp. Matevž. Da si ste bili za njega britki
šoli zidanja v Stari Loki in na Premu: vnema in
gorečnost njegová za lepoto hiše Božje bila je pa
vendar še večja, in tako se je polotil še tretjega te-
žavnega dela. S pozidanjem zvonikov dobila je La-
ščanska cerkev čisto novo in sprelepo čelo, katerega
vsak občuduje, ki hodi ali potuje skoz imenovani
kraj. Tudi farovž je bil dobil rajni o prihodu v Lašče
po zunanji strani še neuglajen, kar je dal vravnati
tudi on. Da si pri tacih razmerah blagi gosp. Frelih

ni mogel polniti žepov in veliko misliti na sé in na svoje lastne potrebe, kedo bi se temu čudil? Vsakdo, ki je poznal darežljivost njegovo, vošil mu je tedaj že kake boljše službe, kjer bi se kaj oddahniti in svoje stanje vsaj na stare dni si mogel zboljšati. Želel si je priti službovat na Gorenjsko nazaj, kar se mu vendar ni posrečilo. Leta 1885 prišel je za dekana v Trebnje. Menim, da ga ni bilo, ki mu te službe in fare privoščil ne bi bil. Vnema za popravo in olepšavo cerkvá pa se tudi še ondi ni bila ohladila; saj smo brali o svojem času v časnikih, da je tudi Trebanjski dekanijski cerkvi povernil njeno prvotno gotiško obliko in preskerbel ji sprelepi novi križev pot. Komaj pa si morem misliti, da so bile to edine poprave in preuredbe, ki so se za čas njegovega župnikovanja zveršile pri Trebanjski župni cerkvi, ali pa pri njenih podružnicah.

Leta 1884 sva se bila z nepozabljivim rajnim zadnjikrat osebno snidla, in sicer po dogovoru — na Križni gori poleg Loža, kamor sva bila vsak od svoje strani priromala. Od tam sva šla skupaj v Stari Terg in na Bloke. On je odhajal zvečer iz Blok domú, jaz pa sem ga obiskal naslednji dan še v Laščah. Pač pa si nisem mogel misliti, da ga v življenji zadnjikrat vidim. Dopisovala sva si, kakor poprej, tudi pozneje še vedno; a resnico je pisal „Slovenec“ 4. t. m. (list št. 27.), da „odkar je zidal nove cerkve, ločila se ga je bila nekaka otožnost, ki se mu je poznala na duhu in na telesu.“ To poterdil mi je pretekli jeseni tudi eden njegovih bivših sošolcev, ko sva se slučajno menila o rajnem. „Moj živ dan,“ djal mi je, za naj bolj talentiranega sino ga imeli v alumnatu v našem letu; zdaj pa pravijo, kako da ga je zapustil spomin. Perva leta najnega prijateljstva pisal mi je namreč včasih taka dobrovoljna pisma, da se je šaljivost kar vsipala iz njih, in vselej sem bil oveseljen, ko sem prejel list od njega, še preden sem ga odperl. Zadnja leta minila ga je bila res nekako ta veselost, in umaknila se neki resni postavnosti.

Rajni gosp. Matevž je bil poleg vneme za cerkvene stavbe in njihovo olepšavo kot duhovnik, narodnjak in politik vselej in povsod odličnjak prve verste, v vsem pravi pravcati jeklen značaj. Za kako obrambo je bil neustrašljiv in vsaki hip pripravljen. Menim, ko bi bil prisel v mlajših letih v državni zbor, da bi ga bili smeli imenovati slovenskega Greuterja. Po človeško govoriti je za cerkev, Trebanjsko faro, slovenski rod in tudi za svoje prijatelje veliko prezgodaj umerl. Morebiti mu je pa Gospod Bog hotel nakloniti v nebeškem raju dobiček one „velike srečke,“ katero mu je v življenji v Svoji neskončni previdnosti odrekal. Vsakako se je zamoglo reči o njegovem pogrebu z „Zvonikarjevo“ pesmijo, da ždaj „gre z dela in teže Adamov sin.“

Slava bodi njegovemu spominu, večni rajski mir pa njegovi plemeniti duši! —

J. L. Podratitovski.

Iz Teržaško Koperskega postnega pastirskega lista za leta 1892. Vsako leto pričakujejo verni katoličanje za štiridesetdanski post od svojega škofa nekoliko besed, ki naj bi jih spodbudile in napotile, da se pripravijo vredno obhajati velikonočne praznike.

Opravičena je ta želja, in jaz sem vsako leto skušal ji vstreči, vstrežem ji tudi letos s tem pastirskim listom. Zdelo se mi je pripravno izbrati svojemu

letošnjemu opominu tak predmet, ki se popolnoma zлага s štiridesetdanskim postom in s prežalostnimi odnošaji naših časov, in ki bi ob enem tudi izrazil bolelost mojega užaljenega serca.

V enem svojih prejšnjih pastirskih listov sem vam predstavil kralja Davida kot vzor resničnega spokornika. Sedaj je isti kraljevi pesnik, ki narekuje predmet mojemu listu. V svojem 114. psalmu vzdihuje takole: „Smertne bolečine so me obdale, in peklenske nevarnosti so me zalele; stisko in britkost sem našel, tedaj sem klical v ime Gospodovo.“

Toda slišati ta žalostni predmet si bo morda kdo mislil: mar nam ni dovolj dolgočasen štiridesetdanski post, ki nam odvzame navadna razveseljevanja, je treba še nam tako glasno in slovesno klicati v spomin človeške slabosti, križe in težave, ki nas že tako neprestano preganjajo? Da, predragi, ta spomin, čeravno za-me poln britkosti in poln grenkosti za vas, je vendar potreben in koristen; zakaj ako ga bomo prav razumeli, nam ne bo vzrok žalosti, marveč bo prinesel zdatno pomoč in tolažbo naši duši.

Odkar je vsled greha našega prvega očeta izustil Bog strašne besede: *Pr' leta bodi zemlja v tvojem delu, v trudu se boš od nje živil vse dni svojega življenja. Ternje in osat ti bo rodila... v potu svojega obraza boš jedel kruh.* (I. Mojz. 3., 17., 18.) od tistega nesrečnega trenutka je postala zgodovina vesoljnega rodu človeškega in vsacega človeka posebej *zgodovina britkosti*, in zemlja se je spremenila v *solzno dolino*. Od tedaj je povsod odmevala težba Davidova: *stisko in britkost sem našel*. To je torej žalostna dedščina revnih Adamovih otrok.

Le oglejte si vse človeške stanove, od mogočnega vladarja na prestolu bliščečem se zlatu in dražih kamenov, do zadnjega berača, kateremu le za silo pokriva telo raztergana obleka; povsodi boste našli križ in bolečino, tembolj občutljivo in težko tam, kjer se najmanj nadjamo jo najti. Da, vsi, visoki in nizki, učenjaki in nevedneži, zdravi in bolni brez razlike morajo zdihovati s Psalmistom vsak dan: „*Stisko in britkost sem našel*,“ in s Salomonom govorim: „*Videl sem vse, kar se goti pod solcem, in glej nečimernost in obtežnost duha.*“ (Eccle. 1., 14.)

Res je, da skušajo mnogi olajšati si težo nadlog, stiske in žalosti v šumečih veselicah, v igrah, potovanjih in drugih stvaréh; toda vse zastoj; zakaj britkosti zunanje ali notranje nas preganjajo vedno in povsod. In da jih tudi za trenotek utešimo, hitro se zopet zbudijo ter nas mučijo tembolj občutljivo, čimveč smo se prej trudili, da jih vtolažimo in na nje pozabimo. Tako nam ne preostane družega, kakor s sv. Pavlom govoriti: „*terpimo vsakoverstne nadloge; zunaj boji, znotraj strah.*“ (II. Kor. 7., 5.)

Nikakor pa ni moj namen, da bi kdo iz rečenega sklepal, da je vsled toliko nadlog kristjanov življenje preveč težavno ali celo neznosno, ter bi malone opravičeval tistega, ki se vgladavši križ, brez potrebe ves prestraši, ter mesto da bi ga radovoljno objel, voli rajši storiti svojemu življenju žalosten konec z ostudnim grehom samomora.

Ne tako, predragi! Nadloge, če tudi bodoče kakor ternje, se premenijo v cvetlice tistemu, ki jih zna in hoče obrniti sebi v korist, in to zavoljo neizmernih vspehov, katere prinašajo nadloge naši duši.

In resnično, tisti David, ki je zdihoval: „*stisko in britkost sem našel*,“ dostavi tudi: „*tedaj sem klical v*

ime Gospodovo," ali kakor se na drugem kraju lepo izrazi: „*Kelih zveličanja* (t. j. kelih britkosti) *bom vzel in ime Gospodovo bom klical.*“ (Ps. 115, 4.) Glejte tu zdravilo, ki nam more osladiti grenkost nadlog ter nas vsposobiti, da jih radi nosimo, in pa, kar še največ velja, da nam stori nadloge za dušo koristne.

Da, ti kerščanski terpin, dvigni svojega duha k Bogu in zaupljivo govori s Psalmistom: „*v svoji stiski sem klical Gospoda, vpijal sem k svojemu Bogu*“ (Ps. 17., 16.), gotovo boš tudi ti berzo skusil resnico besed, ki sledé onim: „*in uslišal je moj glas s svojega svetega tempeljna, in moje vpitje pred njegovim obličjem je prišlo do njegovih ušes.*“ (Konec nasl.)

Marijin zvon.

Tužno, milo še razlega
Glas zvoná se na okrog,
Ko že mrak večerni vlega
Se čez hribe, plan in log.

Sluša potnik, ki v nižavi
Tih koraka in potert,
Duh mu blodi po daljavi,
A pogled je gori vperť.

Vidi cerkvico prijazno,
Kamor ga vodila je
Skerbna mati, on pa pazno
Molil ž njo molitvice.

V duhu zre presrečne dneve,
Ko je kot pastirček mlad
Pel vesele tod napeve,
Ni še znal za tugo, jad.

„Kje si srečna, zlata doba,
Kje ste mati, dobra mi? —
Tema že vas krije groba —
Gori videti vas ni!“

Zvonček poje in odmeva, —
Potniku meči sercé,
Persa merzla mu ogreva.....
Vabi iz oči solzé. —

F. Š.

Razgled po svetu.

Rim. (Staroslovenski poduk.) V šoli pa-peškega rimskega semenišča pri sv. Apolaru v Rimu je pred novim letom profesor Ulise Denunzio začel razlagati staroslovenščino. To piše „Katolička Dalma-cija“ in pravi, da ima dostojno število poslušavcev, Hervatov in družih Slovénov; vendar ne toliko, ko-likor bi bilo primérno številu Slovénov (Slovanov), ki so v Rimu v naukih Marsikteri imajo premalo navdu-dušenja in ne razumevajo vzvišenega odména, iz kte-rega so sv. Oče Leon XIII vstanovili v omenjeni na-pravi staroslovensko stolico. To sem omenil memo-gredó, ker glavna reč mi je, vam naznaniti, da sv. oče papež v svojem prizadevanji ljubezen skazovati do Slovenov so vstanovili v vatikanski knjigarni mesto pisarja za slovenske (slovanske) jezike, kakor je že vstanovljeno — za gerški, latinski in za vzhod-

nje jezike. Skriptor je imenovan pohvaljeni profesor Denunzio, kateri je v šoli naznanil željo, da naj bi se novica naznanila slovenskim časnikom, da spo-znajo Sloveni, koliko skerbijo papež sami za njihov slovstveni napredek. O ravno tej priliki povedal je profesor, da je imel zaslišanje pri sv. Očetu, ki so vpraševali o številu in napredku slušateljev starosloven-ščine, ter so naznanili zadovoljnost o vspehu, pa želijo, da se prihodnje leto vedno več mladenčev po-svetí učenju staroslovenskega jezika.

Kako se godi v Rimu? „Rim je ob tla in na boben.... zares, pod papežem, ko so (prostomišljaki) govorili, da je Rim pod papeževim trinoštvom, je bil Rim pač na tisuč boljnih nogah, kakor odkar smo v (tako imenovani) dobi „oproščenja.“ — Tako je pisal zdaj eden laških socijalistiških časnikov. Zgodi se pač, da včasih je prisiljen tudi zelenec resnico go-voriti. Pod papeževo vlado ni nihče stradal v Rimu, dobrotne naprave, ki so jih zdaj framasoni pogoltnili, so bile tako obilne, da je bilo oskerbljeno in revežem ni bilo treba nikjer sile delati. Zdaj pa, je rekel mi-nister Nikotera, imajo 20.000 delavcev, ki nimajo nič dela in z družinami vred nič jesti, in le z naj večim natezanjem bi bojda utegnila država tisučim izmed teh delo delo oskerbeti; družih 19.000 naj išče pri-vatne pomoči! Ta je lepa! Poprej so davke na davke nakladali in še grabili; zdaj naj pa osebni dobrotniki lačne nasitujejo? In dasiravno so družih 22.000 tujih delavcev iz Rima v okrajine pognali, vendar s tem tudi ne bo pomagano ker ostane ondi 20.000 doma-čih. Zato piše „Moniteur de Rome,“ da po mnogih okrajinah po Laškem, zlasti pa v Rimu, je revščina nepopisljivo velika. In pri vsem tem so framasoni še tako slepi in hudobni, da romarje, ki nosijo denar v Rim, zasramujejo, nadlegajo, mučijo in tarejo, ter odvrtačajo od romanja. Kdo se bo torej čudil, ako časniki naznanjajo, kakor „Vaterland“ piše: boben poje za bobnom; prometa, kupčije nič; gostilne prazne; tujcev tako malo, kakor še nikoli ne! Eden mestnih svetovalcev popisuje silno revščino po marsikterih mestnih oddelkih in pravi, da v stradališčnem od-delku pred oddelkom „Porta Pia“ (kjer so bili Sar-dini v mesto ulomili), je tolik stradož in reva, da bi gospodarji že odjenjali stanarino od prebivavcev zahtevati, samo da bi jim gostači ne tergali lesnine od oken, katero za kurjavo porablja jo!

Kar so presiti prostomišljaki in laži-rodoljubi iskali, to so našli!

Pri toliki „mizeriji“ pa hočejo v Rimu še prav razuzdano pustovati. V ta namen se je zbral odbor, toda ljudstvo, kakor pišejo iz Rima, se ne bodé vde-leževalo, ker brez denara se ne more pustovati in katoliško časništvo oporeka zoper ta odbor in njegovo početje, ker hočejo maškarado šemarijo napraviti celo v Kolosevmu, kateri prostor je s smertjo toliko mučencev posvečen. Zato se je tudi več katoliških mestnih očetov uperlo zoper toliko prederznost in „iz zgodovinskega, umetniškega in verskega ozira“ oporekajo proti tolikemu skrunjenju tega svetišča in so vladi priporočili, da naj prepové to pohujšanje. Storili so framasoni že odveč hudega temu svetemu prostoru, ker že l. 1870 so od onod odpravili veliki križ, ki je stal sredi Kolosevma, odpravili tudi po-staje križevega pota, ki so stale znotraj ob zidu okrog, ter so verniki ob petkih in nedeljah se shajali in križev pot molili. Prišel bode pač čas, ko bodo Rim-

ljanje med spokornim jokom križ in štacije zopet postavljali; ali kdo bo odgovarjal za zgubljene duše in za nezmerne pohujšanja, ki so se med tem ondi godile in se še godijo?

Hervaško. (Novi gerško-katoliški škof.) Križevska gerško-katoliška škofija je bila šcorej tri leta izpraznjena po smerti preč. g. Elija Hranilovića. Še le pred par mesci se je naznanilo, da naslednik Hranilovića je preč. g. Julij Drohobeczky, mašnik škofije munkaske, prisednik duhovnega stola in ravnatelj učiteljske šole v Ungvaru. Čedica njegova je sicer mala, pa važna na slovenskem jugu, namreč iz tistega dela slavenskega naroda, ki je pred 200 leti zapustil gerško-vzhodnjega razkolstva in se povernil v katoliško Cerkev; prideržal si je pa pri tem vzhodnjo liturgijo. Rojen je bil novi škof l. 1853 v mestu Ganga na Og-rskem, posvečen mašnik pa l. 1876.

Solnograd. (Nova univerza.) „Pridite in pomagajte vstanoviti svobodno katoliško vseučilišče!“ Tako kliče solnograški gospod knezo-nadškof Janez, 2. t. m., to je, na Svečnico 1892.

V Solnogradu je namreč družba, ki že 7 lét dela in se trudi za vstanovitev katoliške univerze. Prav za prav bi se morale že obstoječe visoke šole svojemu namenu poverniti, kateremu so se zneverile, kajti vse so vstanovljene od katoličanov po katoliških načelih; ker pa tega ni v sedanji dobi pričakovati, ni družega pomočka, kakor novo svobodno katoliško univerzo vstanoviti. V ta namen je omenjena družba dozdej zbrala 100.000 gld. in sklenila je družba s knezom nadškofom na čelu, da se oba svetovna oddelka berž ko mogoče začneta, namreč pravoslovna in filozofska fakulteta, in v ta namen se prično podpisovanje prostovoljnih darov za pričetek in vzdrževanje proste katoliške univerze v Solnogradu. Oddajati se prično darovi še le, ko se bo pričela ta naprava in oddaja se skozi 10 lét najmanj po 10 gld. na leto. Berž ko bo s podpisi zagotovljenih najmanj 100.000 gld., bode v. č. škofijstvo hitelo poslednje priprave vravnati, da se omenjene fakultete prično: c. kr. bogoslovska namreč že obstoji, oni drugi se na novo vstanovite, in od takrat se bo reklo: v Solnogradu imamo katoliško vseučilišče. Medicinski oddelek se bo zarad višjih troškov pozneje vtemelil, pričinja se pa tudi že prej pripravljati.

Središnji odbor torej vse katoliške prebivavce kliče in vabi, da naj se prav mnogoštevilno podpisujejo.

Knez nadškof vabi in pravi: Preslavno in vzvišeno katoliško je delo, katero hočemo zveršiti! Naj višje tehtnosti je za vterjenje habsburškega Prestola, za Cerkev in državo, za družbinstvo in družino, za čas in za večnost.

Ogersko. Novi ogerski knez pervostoljnik Vaszary je bil 7. t. m. posvečen v domači kapeli v Ostrogonu. Nuncij Gallimberti mu je o tej priliki izročil pallium, znamenje nadškofovske dostojnosti.

Dunaj. (Oziroma na božjo službo in verski duh v vojaščini.) „Vojaški časnik“ (Armeblatt) je prinesel ukaz vojnega ministra do vojnih komandantov, v katerem svarilno omenja, kakor se mu je poročalo, da se ne spolnuje povsod ukaz, ki zadeva vdeleževanje vojaštva pri Božji službi, kakor velewa § 58 vojnih službenih pravil. Minister omenja kako silno važno je versko čutilo pri vojnih in kako božja služba poživlja to čutilo in

torej zapoveduje, da naj se ukaz v prid Božje službe točno spolnuje. Dalje obžaluje, kar se je slišalo, da se častniki, zlasti mlajši, marsikterokrat pri cerkvenih opravilih ne obnašajo tako, kakor se spodobi resnobi in častitljivosti Božje službe. Minister se zanaša, da vsak častnik ima v sebi čutilo postavnosti, in pa zavednost, da izgled častnikov mora vsak čas biti taki, da prostim vojakom služi v posnemanje; in to naj bo spodbudek, da kake posamezne nasprotno prikazni jenjajo. Slednjič omenja minister še to, da očitni plesi v adventnem in postnem času so vernemu prebivalstvu pohujšljivi, ter naj častniki in vojaški vradniki to versko čutilo spoštujejo.

Dunaj. (Če je potrebna verska šola?) Poslednji čas so bili gostilničarju v Meidlingu pogosto krađeni sodovi z olom in kokoši iz grelišča. In kdo so bili ti tatovi? Peteri po 15 in 16letni tepci, (1 še le s 14. letom), ki niso bili pri nikakoršnem roko-delstvu, pri nikakoršnem delu. Sodece so v rijuhah zavite odpravljali in tudi kuretnino nosili k staršem najmlajšega tatú; tam so krađez popijali, sode pa požigali, da so pri ognju ukradene kure pekli in se z njimi mastili. Policija jih je zaperla, ali kdo bo take spake zdaj poboljšal, ko so pohujšani in sprideni skor dorasli?

K temu naj omenimo en slučaj iz dunajske porote, 24. p. m. je „Allgem. Oesterr. Lehrerztg.“ prinesla šolsk spis, ki psuje katoliški nauk. Spis je deržavno pravdnistvo precej konfisciralo in pisavca luterana iz Prusije zapravdalo. Deržavni pravdnik je tožil in dokazoval, da spis „Unsere Erziehung zur Wahrheit“ psuje šege in vravnave katoliške Cerkve; da pruski protestant terdi, da verski nauk ne gre v šolo, ampak le v družino; da je zabavljaj tudi zoper rabo zgodb sv. pisma v šoli; terdil je zatoženi protestant, da otroke v šoli ne napeljujejo s kerščanskim naukom k resnici, ampak k laži in hinavstvu, itd. In kaj je doseglo derž. pravdnistvo? Sklep pravde je bil, da dunajski porotniki so toževca protestanta za nedolženega spoznali. Vender deržavni pravdnik je pri tem ostal, da zadevni spis se ne sme dalje razširjati. Vidi se, da dunajski porotniki so to pot imeli precej široko vest in ni čulo, da se slišijo velike napake izmed mladine, ako se sme psovati kerščanski poduk v šoli?

Iz Amerike. „Jednota,“ list katoliške slovenske družbe v Ameriki, ki se imenuje „Jednota“ (edinost), naznanja 4. februvarja, da bode list nadalje izhajal redno vsak teden. Slovak Printig s tovariši je lastnik in izdajatelj. Ta številka naznanja prav znamenite reči, in sicer pred vsem o novem škofu v Clevelandu (r. Klivlendu), o katerem piše:

Papeževo pismo, vsled ktereга je prečast. gosp. dr. J. J. Horstman imenovan za škofa Clevelandškega, je došlo 24. jan. v Filadelfijo. Slavnost posvečevanja je postavljena na 20. februvarija (tedaj večerajšni — sv. Matija dan), in goditi se je imela v pervostoljnici v Filadelfiji v pričo mnogih nadškofov in škofov. Posvečevalec je bil odmenjen nadškof Elder, ki je nadškof ondotne škofije. O tem se bode zanesljivo še mnogo pisalo in bralo. Dalje poroča „Jednota“:

Č. g. Evgenij Volkay, greško-katoliški duhovni pastir v Huzletonu (kjer „Jednota“ izhaja) je dobil sporočilo od presvitlega gosp. Julija Drohobockega, greško-katoliškega škofa na Og-rskem (prav za prav v Križevcu na Hervaškem), da so v Rimu odločili

poslati enega gerško-katoliškega škofa v Zedinjene države. S tem (pristavlja „Jednota“) bode morebiti konec tem velikim nepokojem, kateri gospodujejo po gerško-katoliških naselbah v Ameriki. — Tudi še piše:

Oo. Jezuiti v Bengaliji, v Indiji so kerstili 35.000 ljudi. —

Sv. prestol (Rimski) ni sprejel odpovedi č. g dr. Messmerja, profesorja na univerzi v Vašingtonu (ker študira tudi naš gosp. Bajic. Vr.) za škofijo v Green Bay-u (za katero je odločen).

Grozna nesreča. Dulin, versta dinamita, je pri nekem delu dva Slovaka končal, njih 18 pa strašno ranil in potergal oči, ušesa, roke, noge itd. Odpravili so reveže v bolnišnico v Audenried. —

V Texas-u je bila letos tako huda zima da take ne pomnijo že 50 let.

Ne daleč od Birminghama je počil kotel na lokomotivi, mašinista in kurjača je na kose raztergalo.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec marcij (sušec).

a) Glavni namen:

Dražinska jutranja in večerna molitev.

b) Posebni nameni:

1. **S. Svitbert.** Ta in vsak dan mesca vse naznanjene, pa se ne zaznamovane, ali nenadne zadeve. Prošnja za spravo zaradi božjega razžaljenja v teh dneh.

2. **Pepelnična sreda.** Povernitev k Bogu in duh prave pokore. Postni pridigarji. Ranjka kardinala Simeoni in Manning. Važna skušnja.

3. **S. Kunigunda.** Prestoli v nevarnosti pred uporom. Nevarnostim izpostavljeni otroci in njih brezvestni stariši. Smertno bolni in umirajoči.

4. **Praznik sv. ternjeve krone našega Gospoda.** S. Kazimir. Poljsko. „Duhovni in obhajanci.“ Vestno izpolnjevanje postne zapovedi.

5. **S. Pavel in tovariši, muč.** Sv. Cerkev na Japonskem. Odvernitev škodljivih vplivov na več gimnazijah in vstavih. Na ušesih in očeh bolni.

6. **I. Postna nedelja.** S. Fridolin. Sprejem postnih pastirskih listov z dobrim, tudi popolnim srecem. Po krivični pravdi v nevarnosti zapleten samostan.

7. **S. Tomaž Akvinski.** Katoliški učenjaki. Red dominikanov. Napredek v učenju. Srečna izvolitev stanu.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na Milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverniti od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolnik za zdravje. — Za odvernjenje razuzdanosti, pohujšanja v teh dnevih. — Sestra priporoča v bratovsko molitev svojo bolno sestro, da bi ozdravela po priporočilih k presv. Jezusovemu Sercu, Marijinemu Sercu ter N. lj. G.

in sv. Jožefu, ako je Božja volja. — Pijanosti vdanega moža priporoča enako žena za spreobrnjenje.

Zahvale.

Prav serčna zahvala presv. Sercu Jezusovemu in N. lj. G., ktera je vsled moje goreče molitve hudo bolnemu družbinskemu očetu od ljubega Boga zdravje sprosil!

V Ljubljani 23. februarija 1892.

J. Cacak.

Bog bodi česčen in hvaljen, česčena N. lj. Gospa presv. Serca za pomoč v bolezn!

L. Bogoslovec.

Listek za raznoterosti.

Na Tersatu. je 17. t. m. umerl č. P. Frančišk Kopitar, vikarij, pridigar in vodnik 3. reda sv. Frančiška. Rojen je bil v Ljubljani 31. maja 1846, v red stopil 28. avg. 1863, slovesno obljubo storil 1867, mašnik 1869. Bil je jako zmožen in silo delaven sin sv. Frančiška. Bog mu daj večni mir!

Terst 23. febr. 1892. Sinoč je v Gospodu zaspal Ferdinand Stauda her. čast. kanonik in umirovljen profesor veronauka na teržaški gimnaziji. R. I. P.

Na Dunaju bodo od 8. sušca do 8. malega travna vojni duhovni po več cerkvah imeli postne pridige za vojake, in sicer, kakor „Vaterland“ piše, v nemškem, češkem, hervaškem, slovenskem, rumunskem, ali za južne Tirolce tudi v laskem jeziku.

Poterdilo. Poslani drugi znesek za pogorelce v Rakitniku, hvaležno sprejel.

V Slavini, 21. februarija 1892.

Jan. Sajevec.

župnik.

Poterdilo. Prejeli jesmo 20. febr. 1892. zbirke po dragi „Zg. Danici“: 80 gld. milodarov za velesiromašno cerkev sv. Jožefa v Prjedoru v Bosni. Prejeli jesmo takoj jednu košaru svakojake cerkvene robe.

Hvala Bogu! Zahvala vsim dobrotnikom; Jezus Marija in Jožef jim naj tisučkrat povračajo v življenju, smertni uri in v srečni večnosti. Iskreno še priporočamo preubogo cerkev sv. Jožefa, da se dostojnija postavi.

V Prjedoru, Bos. 22. febr. 1892.

P. Anton Palnič,

župnik.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Neimenovan poseben dobrotnik 10 gld. — Č. g. Š. Jenko 1 gld. — Nekdo 30 gld. † 10 gld. — 40 gld. (Op.: Ono, kar tiče Bulg., se bode v kratkem vravnalo in v svojem času sporočilo. Vr.)

Za najbolj potrebne misijone: Č. g. Š. Jenko 1 gld.

Za sv. Očeta: Reteče po č. g. župniku 7 gld. 80 kr. —

Za sv. Detinstro: Čast. g. Josip Novak, kaplan v Dobu. 36 gld. — Č. g. Štefan Jenko, vikar v Podgrajah, 4 gld.

Za pogorelce v Rakitniku: Reteče po č. g. župn. Al. Kumerji 7 gld. 80 kr.